

(อ.ม.๒๙)

ความเห็นในการวินิจฉัย
คดีขึ้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ.๑๒/ ๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. / ๒๕๖๓

ในพระปรมາภไเรยพระมหาภัตtriy ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^{นายไชยวัฒน์ แย้มนาค}
ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คดค้าน คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๐ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยืนคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
จะเจย์บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง^{ทรัพย์สินและหนี้สินนั้นกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็น}

เวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนทบุรี วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนทบุรี วาระที่ ๒ ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนทบุรีที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้วข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนทบุรี วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนทบุรี วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๑ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืมจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได้แสดงที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส ได้แก่ ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอ bang bawong จังหวัดนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๕๕๔ ตำบลบางแพร ก อำเภอ bang bawong จังหวัดนทบุรี กรณีพ้นจากตำแหน่ง ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืมจำนวน

๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส อาวุธปืนกึ่งอัตโนมัติ ๒ กระบอก หนึ่งสินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือจำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ได้แก่ ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๘๕๘ ตำบลบางแพร ก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๒ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืมจำนวน ๑,๒๖๑,๒๕๐ บาท จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๓ ราย ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส หนึ่งสินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือจำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ได้แก่ ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๘๕๘ ตำบลบางแพร อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรสซึ่งขายไปแล้ว และไม่แสดงทรัพย์สินอื่นซึ่งมีมูลค่าของทรัพย์สินรวมกันตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป ในส่วนการจดทะเบียนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี วาระที่ ๑ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่า สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ สำหรับความผิดส่วนอาญาในกรณีอื่น ข้อเท็จจริงยุติตามคำร้องว่าขาดอายุความแล้ว

- ๔ -

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีคดีส่วนอาญาดอายุความได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลักที่แยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด จึงต้องนำมาบังคับแก่คดีนี้ การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ เห็นว่า การให้ผู้ต้องคำพิพากษาพ้นจากตำแหน่งและเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคสาม และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือให้พ้นจากตำแหน่งและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุยการเมืองเป็นเวลาห้าปีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๓ วรรคสอง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองซึ่งมีผลเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำ

ความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาในฉบับเดียว ผู้นั้นจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนดหรือจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคท้ายซึ่งเป็นความผิดอาญาตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙๙ การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากความนิจฉัยความผิดทางอาญาได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่ามาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยกที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะใช้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุฑารมเป็นเวลาห้าปีนับแต่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๕ วรรคสอง ย่อมเป็นอันไรพลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่น่าจะใช่เจตนาرمณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนี้ มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช้โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ ก็ยอมต้องอยู่ภายใต้หลักที่ว่าไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ แต่เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความไปแล้วโดยไม่มีการวินิจฉัย

ข้อเท็จจริงและพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการความผิดตามคำร้องอีกต่อไป สิทธินำคดีอาญามาฟ้อง
ระจับและมีผลให้มาตรการบังคับทางการเมืองหรือการจำกัดสิทธิทางการเมืองระงับไปด้วย กรณีจึง
ไม่อาจนำมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูก
กล่าวหาได้ ที่ศาลอาญาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้น
ขอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จีวินิจฉัยยืน.

นายนิพนธ์ ช่วยสกุล

(อ.ม.๒๙)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม.อธ. ๑๗/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม.อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมາภไเรยพระมหาภัตtriy ศาลภูก

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายไชยวัฒน์ แย้มนาค	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลาภูกແນกคดีอาญา
ของผู้ดำเนินการเมือง ลงวันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำเนินการเมือง
จะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินและหนี้สินนั้นกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็น

เวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ ขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๙๔

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้วข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบันผู้ถูกกล่าวหาียนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๑ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได้แสดงที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส ได้แก่ ที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดิน โฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๘ ตำบลบางแพร ก อำเภอ
บัวทอง จังหวัดนนทบุรี กรณีพ้นจากตำแหน่ง ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม

จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส อาชุรปีนกึงอัตโนมัติ ๒ ครอบครอง หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๙ ตำบลบางแพร ก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๒ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๒๖๑,๒๕๐ บาท จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๓ ราย ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๙ ตำบลบางแพร ก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส และไม่แสดงทรัพย์สินอื่นซึ่งมีมูลค่าของทรัพย์สินรวมกันตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ในส่วนการจะใช้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี วาระที่ ๑ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่า สิทธินิ่มคดีอาญา มาฟ้องระบุไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๔) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ สำหรับความผิดส่วนอาญา ข้อเท็จจริงยุติตามคำร้องว่า ขาดอายุความแล้ว

- ๔ -

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีคดีขาดอายุความได้หรือไม่
ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลักที่แยกจากมาตรการทาง
อาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา แต่เมื่อพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง
เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด จึงต้องนำมาบังคับแก่คดีนี้ การลงโทษตามมาตรการบังคับ
ทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ กรณีจึงไม่อาจนำเอา
บทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ
เห็นว่า การให้ผู้ต้องคำพิพากษาพ้นจากตำแหน่งและเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นตาม
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคสาม และพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการ
ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระคร
การเมืองเป็นเวลาห้าปีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๓
วรรคสอง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองสืบเนื่องมาจากการ
กระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาล

ได้มีคำพิพากษาวินิจฉัยซึ่งขาดว่าผู้นั้นจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจะจ่ายเงินบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคท้าย ซึ่งเป็นความผิดอาญาตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙๙ การที่กฎหมายกำหนดให้มาตราการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากภาระวินิจฉัยความผิดทางอาญาได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมีได้วัตถุประสงค์จะให้มาตราการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่ามาตราการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยกที่จะพิพากษาฐานมาพิสูจน์ได้ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะใช้มาตราการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปันบันเด็พันจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ย่อมเป็นอันไร้ผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่น่าจะใช้เจตนาرمณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนี้ มาตราการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช้โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ แต่เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความไปแล้ว มีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปโดยไม่มีการวินิจฉัยข้อเท็จจริงและพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหา

กระทำความผิดตามคำร้อง จึงไม่อาจนำมาตราการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมือง
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้อง蔓นั้นขอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายเนตรนิติ์ ศรีเลิศชัยพานิช

(อ.ม.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๑๒/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม.อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไรยพระมหาภัตตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^{คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม.อธ. /๒๕๖๓}
นายไชยวัฒน์ யัยมนาค ผู้ถูกกล่าวหา^{คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๑๒/๒๕๖๓}

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญา

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

องค์คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยืนยันว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้นกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็น

เวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ ขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติประกอบบัญชีธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๐๔

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้วข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบันผู้ถูกกล่าวหาขึ้นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๑ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได้แสดงที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส ได้แก่ ที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดิน โฉนดเลขที่ ๕๘๕๔ ตำบลบางแพร ก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี กรณีพ้นจากตำแหน่ง ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม

จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส อาวุธปืนกึ่งอัตโนมัติ ๒ กระบอก หนึ่สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๔๕๔ ตำบลบางแพร ก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๒ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๒๖๑,๒๕๐ บาท จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๓ ราย ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๔๕๔ ตำบลบางแพร ก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส และไม่แสดงทรัพย์สินอื่นซึ่งมีมูลค่าของทรัพย์สินรวมกันตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ในส่วนการจะใช้เงินบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี วาระที่ ๑ ศัลวีกภาพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระบัปติมาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ สำหรับความผิดส่วนอาญา ข้อเท็จจริงยุติตามคำร้องว่า ขาดอายุความแล้ว

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีดีขาดอายุความได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลักที่แยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด จึงต้องนำมาบังคับแก่คดีนี้ การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ เห็นว่า การให้ผู้ต้องคำพิพากษาพ้นจากตำแหน่งและเพิกถอนสิทธิสมควรรับเลือกตั้งของผู้นั้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรคสาม และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุฑ์ การเมืองเป็นเวลาห้าปีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๓ วรคสอง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาล

ได้มีคำพิพากษาวินิจฉัยข้อความว่าผู้นั้นจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคท้าย ซึ่งเป็นความผิดอาญาตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากภาระที่ต้องปฏิบัติได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่ามาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยกที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งการจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะใช้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุฑาราชเป็นเวลาห้าปันบันเต่พื้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ย่อมเป็นอันไร้ผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่น่าจะใช่เจตนาของที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนี้ มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช้โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักที่ว่าไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ แต่เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความไปแล้ว มีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระบุเป็นโดยไม่มีการวินิจฉัยข้อเท็จจริงและพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหา

กระทำความผิดตามคำร้อง จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมือง
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมาันนั้นขอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายประสิทธิ์ เจริญavarika

(อ.ม.๒๙)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๑๒/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม.อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมາภไเรยพระมหาภัตtriy ศาลอภิญญา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายไชยวัฒน์ แย้มนาค	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลอภิญญาแผนกคดีอาญา

ของผู้ดำเนินการทางการเมือง ลงวันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำเนินการทางการเมือง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้นกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็น

เวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ ขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้วข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๑ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได้แสดงที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส ได้แก่ ที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอ bang bawong จังหวัดนนทบุรี และที่ดิน โฉนดเลขที่ ๕๔๕๔ ตำบลบางแพร ก อำเภอ bang bawong จังหวัดนนทบุรี กรณีพ้นจากตำแหน่ง ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน

๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส อาชุรปีนกึงอัตโนมัติ ๒ ครอบครอง หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๘๕๔ ตำบลบางแพร ก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๒ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๒๖๑,๒๕๐ บาท จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๓ ราย ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๘๕๔ ตำบลบางแพร ก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส และไม่แสดงทรัพย์สินอื่นซึ่งมีมูลค่าของทรัพย์สินรวมกันตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ในส่วนการจงใจยื้นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี วาระที่ ๑ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระหว่างปี ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม คู่ความไม่อุธรรมนี้จึงเป็นอันยุติ สำหรับความผิดส่วนอาญา ข้อเท็จจริงยติตามคำร้องว่า ขาดอายุความแล้ว (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม คู่ความไม่อุธรรมนี้จึงเป็นอันยุติ สำหรับความผิดส่วนอาญา ข้อเท็จจริงยติตามคำร้องว่า ขาดอายุความแล้ว

- ๔ -

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีคดีขาดอายุความได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลักที่แยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด จึงต้องนำมาบังคับแก่คดีนี้ การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคสาม และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระองค์เป็นเวลาห้าปีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองซึ่ง มีผลเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจจับกับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาวินิจฉัยซึ่งขาดว่าผู้นั้นจะไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายใต้เวลา

ที่กำหนด หรือจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิด
ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา
๒๓๕ วรรคท้าย ซึ่งเป็นความผิดอาญาตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙๙ การที่กฎหมาย
กำหนดให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อ灸
แยกออกจากภาระนิจฉัยความผิดทางอาญาได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมีได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการ
บังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่
อย่างใด ทั้งหากจะถือว่ามาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์
แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยกที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ตรงต่อความเป็นจริง
อีกทั้งการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหาก
ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะใช้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทาง
การเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครรมาเมืองเป็นเวลาห้าปี
นับแต่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ย่อมเป็นอันไร้ผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่น่าจะใช้เจตนารมณ์
ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนี้ มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช้โทษตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับ
อายุความทางอาญา แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ แต่เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความไปแล้ว
มีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปโดยไม่มีการนิจฉัยข้อเท็จจริงและพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหา
กระทำความผิดตามคำร้อง จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นขอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายชัยรัตน์ ศิลาลาย

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ.๑๒/ ๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. / ๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไธยพระมหาภัตtriy ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^{ผู้ร้อง}
นายไชยวัฒน์ แย้มนาค ผู้ถูกกล่าวหา^{ผู้ถูกกล่าวหา}

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื้อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ กรณีพ้นจากตำแหน่ง วาระที่ ๑ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ ขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน ตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑, ๑๑๔

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกางแผนคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา

ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกា

องค์คณะนิจฉัยอุทธรณ์พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๑ “ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน” ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส และแสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง กรณีที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๙ ตำบลบางแพร ก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส กรณีที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส อาชุดปืนกึ่งอัตโนมัติ ๒ กระบอก หนึ่ง挺ที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๙ ตำบลบางแพร ก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๒ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๒๖๑,๒๕๐ บาท จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๓ ราย ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๔๕๘ ตำบลบางแพรอก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส และไม่แสดงทรัพย์สินอื่นซึ่งมีมูลค่าของทรัพย์สินรวมกันตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป อันเป็นความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วย ข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง วาระที่ ๑ กรณีพ้นจากตำแหน่ง วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่ง วาระที่ ๒ สำหรับคดีส่วนอาญา ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่าขาดอายุความแล้ว ส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี วาระที่ ๑ คู่ความไม่อุทธรณ์ จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คดีคงมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องเพียงประการเดียวว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีคดีขาดอายุความได้ หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลัก

ที่แยกจากมาตราการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา แต่ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในคณะกรรมการพิเศษ จึงต้องนำมาบังคับแก่คดีนี้ การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับได้กับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๘๑ หรือการห้ามให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุฑ์การเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง และให้พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง ซึ่งผู้ร้องอุทธรณ์ขอให้นำมาบังคับแก่คดีนี้ ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองอันเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลมีวินิจฉัยชี้ขาดตามที่ผู้ร้องเสนอว่าผู้นั้นคงใจไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นความผิดอาญา การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจาก การวินิจฉัยความผิดทางอาญาได้ เนื่องจากกฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่าการบังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยกที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจาก

- ๕ -

คำแนะนำนี้ไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะบังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง ย่อมาเป็นอันไว้ผลโดยสื้นเชิงซึ่งไม่น่าจะใช่เจตนาของท่านที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนี้ มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวซึ่งมิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักที่ว่าเปของคดีอาญาเรื่องอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา เมื่อคดีนี้ขาดอายุความทางอาญาอันมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว แม้ผู้ถูกกล่าวหาจะให้การรับสารภาพ แต่ก็ไม่อาจนำมาตราการจำกัดสิทธิทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษามานั้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

พิพากษาด้วย.

นายอนันต์ วงศ์ประภาตัน

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อช. ๑๒/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม.อช. /๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไรยพระมหาภัตตริย์ ศาลภูมิ

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายไชยวัฒน์ แย้มนาค	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลาภูมิแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำเนินการทางการเมือง ลงวันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำเนินการทางการเมือง
จะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง^{ทรัพย์สินและหนี้สินนั้นกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็น}

เวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ ขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้วข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบันผู้ถูกกล่าวหายืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๑ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได้แสดงที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส ได้แก่ ที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดิน โฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๙ ตำบลบางแพร ก อำเภอ บัวทอง จังหวัดนนทบุรี กรณีพ้นจากตำแหน่ง ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม

จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส อาจารปันกิ่งอัตโนมัติ ๒ กระบวนการ หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๘๕๔ ตำบลบางแพร กอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๒ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๒๖๑,๒๕๐ บาท จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๓ ราย ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๘๕๔ ตำบลบางแพร กอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส และไม่แสดงรายการทรัพย์สินอื่นซึ่งมีมูลค่าของทรัพย์สินรวมกันตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ในส่วนการจะใช้เงินบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี วาระที่ ๑ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่าสิทธินำคดีอาญาฯ ฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม คู่ความไม่มีอุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ สำหรับความผิดส่วนอาญา ข้อเท็จจริงยุติตามคำร้องว่า ขาดอายุความแล้ว

- ๔ -

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีดีขาดอายุความได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลักที่แยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด จึงต้องนำมาบังคับแก่คดีนี้ การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ เห็นว่า การให้ผู้ต้องคำพิพากษาพันจากตำแหน่งและเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคสาม และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการให้ผู้นั้นพันจากตำแหน่งและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระองค์ เมื่อเป็นเวลาห้าปีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๓ วรรคสอง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาล

ได้มีคำพิพากษาวินิจฉัยข้อหาด้วนผู้นั้นคงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคท้าย ซึ่งเป็นความผิดอาญาตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙๙ การที่กฎหมายกำหนดให้มาตราการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากภาระนิจฉัยความผิดทางอาญาได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมีได้วัตถุประสงค์จะให้มาตราการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่ามาตราการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยกที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะใช้มาตราการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปันนับแต่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ย่อมเป็นอันไรผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่น่าจะใช้เจตนาرمณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนี้ มาตราการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช้โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ แต่เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความไปแล้ว มิผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปโดยไม่มีการวินิจฉัยข้อเท็จจริงและพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหา

กระทำความผิดตามคำร้อง จึงไม่อาจนำมาตราการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมือง
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายสมพงษ์ เทมวิมล

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอนุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๑๒/๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม.อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไรยพระมหาภักษติริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^{นายไชยวัฒน์ แย้มนาค}
ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญา

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้นกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็น

เวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๐๔

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกางแผนคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา

ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกា

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว
ข้อเท็จจริงเบื้องตนรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๗
เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมากล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน
จังหวัดจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน ผู้ถูก
กล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่ง
วาระที่ ๑ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได้
แสดงที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส ได้แก่ ที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอ
บางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดิน โฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๙ ตำบลบางแพร ก อำเภอบางบัวทอง
จังหวัดนนทบุรี กรณีพ้นจากตำแหน่ง ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน

๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส อารุธปีนกิ่งอัตโนมัติ ๒ ระบบทอก หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่มีถูกต้องและไม่มีอยู่จริง คือ ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๘๕๔ ตำบลบางแพร ก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส กรณีเข้ารับตำแหน่งภาระที่ ๒ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๒๖๑,๒๕๐ บาท จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๓ ราย ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่มีถูกต้องและไม่มีอยู่จริง คือ ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอเมือง นนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๘๕๔ ตำบลบางแพร ก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส และไม่แสดงทรัพย์สินอื่นซึ่งมีมูลค่าของทรัพย์สินรวมกันตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ในส่วนการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ภาระที่ ๑ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่าสิทธินำคดีอาญา มาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ สำหรับความผิดส่วนอาญาในกรณีอื่น ข้อเท็จจริงยติตามคำร้องว่า ขาดอายุความแล้ว

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๔๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมำบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีคดีส่วนอาญาด้วยความ
ได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การดำเนินการตามมาตรา ๓๔ ของพระราชบัญญัตินี้เป็นการทุจริต
ห้ามนิ่งให้ดำเนินการตามมาตรา ๓๔ แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
กล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลักที่แยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์
หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำ
ความผิด จึงต้องนำมำบังคับแก่คดีนี้ การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ กรณีจึงไม่อาจนำอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับ
มาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ เห็นว่า การให้ผู้ต้องคำพิพากษาพ้นจาก
ดำเนินการและเพิกถอนสิทธิสมควรรับเลือกตั้งของผู้นั้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคสาม และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๑ หรือการให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งและห้าม
มิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุฑาราชเมืองเป็นเวลาห้าปีตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๓ วรรคสอง และพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการ

บังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาอนุจฉัยขึ้นคาดว่าผู้นั้นจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคท้าย ซึ่งเป็นความผิดอาญาตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญา เช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากกรณีจัดการความผิดทางอาญาได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่ามาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยกที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งการจำกัดสิทธิอัตโนมัติเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะใช้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุฑาราชเป็นเวลาห้าปีนับแต่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๕ วรรคสอง ย่อมเป็นอันไร้ผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่น่าจะใช้เจตนากรณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนี้ มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช้โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักที่ว่าเปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอยุคความทางอาญา แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ แต่เมื่อ

คดีส่วนอาญาขาดอายุความไปแล้ว โดยไม่มีการวินิจฉัยข้อเท็จจริงและพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามคำร้องอีกต่อไป สิทธินิ่มคดีอาญามาฟ้องยื่นรอบและมีผลให้มาตราการบังคับทางการเมืองหรือการจำกัดสิทธิทางการเมืองระงับด้วย กรณีจึงไม่อาจนำมาตราการบังคับทางการเมืองหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องนานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่เข็น

วินิจฉัยยืน.

นายพสวัสดิ์ กนกนาก

(อ.ม.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๑๗/๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไธยพระมหาภัตtriy ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^{คดี}
นายไชยวัฒน์ แย้มนาค ผู้ถูกกล่าวหา^{จำเลย}

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำเนินการเมือง ลงวันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓
องค์คณะกรรมการชั้นอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า นายไชยวัฒน์ แย้มนาค ผู้ถูกกล่าวหา ดำเนินการ
สมาชิกสภาพองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ใจใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
และหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิด
ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง (วาระที่ ๑) กรณีพ้นจากตำแหน่ง (วาระที่ ๑) กรณี

พันจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี (วาระที่ ๑) และกรณีเข้ารับตำแหน่ง (วาระที่ ๒) ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และให้นายไชยวัฒน์ แย้มนาค ผู้ถูกกล่าวหา พันจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี (วาระที่ ๒) ที่ดำรงอยู่ตามมาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๙๘

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้วข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหา ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี (วาระที่ ๑) เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๑ พันจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี (วาระที่ ๒) ผู้ถูกกล่าวหายืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ดังนี้ กรณีเข้ารับตำแหน่ง (วาระที่ ๑) “ไม่ได้แสดงเงินให้กู้ยืมนายพิชัย บูรณวิเศษกุล จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) ”ไม่ได้แสดงที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ของนางไฟทูรย์ แย้มนาค (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ถือกรรมสิทธิ์ร่วมกับพี่น้องรวม ๕ คน) เนื้อที่ ๓ งาน ๓ ต า รา ง ว า มูลค่า ๗๙๔,๔๐๐ บาท ได้

กรณีที่ดินมาเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕ แสดงที่ดินที่ไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง กรณีที่ดิน โฉนดเลขที่ ๕๘๕๔ ตำบลบางแพรอก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เนื้อที่ ๕๐ ตารางวา มูลค่า ๒๕๐,๐๐๐ บาท ของนางไฟทุรย์ แย้มนาค (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ถือกรรมสิทธิ์ร่วมกับนายเกรียงศักดิ์ จิระพรพาณิชย์) โดยขายเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑

กรณีพ้นจากตำแหน่ง ไม่ได้แสดงเงินให้กู้ยืมนายพิชัย บูรณวิเศษกุล จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) ไม่ได้แสดงที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ของนางไฟทุรย์ แย้มนาค (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ถือกรรมสิทธิ์ร่วมกับพี่น้อง อีก ๕ คน) เนื้อที่ ๓ งาน ๓๑ ตารางวา มูลค่า ๗๘๔,๔๐๐ บาท ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินมาเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ไม่ได้แสดงอาวุธปืนกึ่งอัตโนมัติ ขนาด ๑๖ มม. ใบอนุญาตเลขที่ ๖๔/๒๕๕๒ ทะเบียน ๑/๒๖๑๗ มูลค่า ๕๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) ไม่ได้แสดงอาวุธปืนกึ่งอัตโนมัติ ขนาด .๓๘ มม. ใบอนุญาตเลขที่ ๘๗/๒๕๕๒ ทะเบียน กท.๕๒๙๔๙๖๖ มูลค่า ๕๕,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) ไม่ได้แสดงหนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ รายงานமலி ห้องชมภู จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) แสดงที่ดินที่ไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง กรณีที่ดิน โฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี เนื้อที่ ๑ ไร่ ๓ งาน ๙๙๙๗ ตารางวา มูลค่า ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ของ นางไฟทุรย์ แย้มนาค (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ถือกรรมสิทธิ์ร่วมกับนางสาววันเพ็ญ ฉั่งสุขติ นางสาวเอื้อมเดือน ฉั่งสุขติ และนายพัก ฉั่งสุขติ) โดยขายเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ แสดงที่ดินที่ไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง กรณีที่ดิน โฉนดเลขที่ ๕๘๕๔ ตำบลบางแพรอก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เนื้อที่ ๕๐ ตารางวา มูลค่า ๒๕๐,๐๐๐ บาท ของนางไฟทุรย์ แย้มนาค (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ถือกรรมสิทธิ์ร่วมกับนายเกรียงศักดิ์ จิระพรพาณิชย์) โดยขายเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑

กรณีเข้ารับตำแหน่ง (วาระที่ ๒) ไม่ได้แสดงเงินให้กู้ยืม รายงานงบปุตรา ชูหาร จำนวน ๑,๒๖๑,๒๕๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) ไม่ได้แสดงเงินให้กู้ยืม รายงานสุนทร เกิดแจ้ง จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) ไม่ได้แสดงเงินให้กู้ยืม รายงานสาวนาตยา หมัดสะและ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) ไม่ได้แสดงที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัว ทอง จังหวัดนนทบุรี ของนางไพบูลย์ แย้มนาค (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ถือกรรมสิทธิ์ร่วมกับพื่น้องอีก ๕ คน) เนื้อที่ ๓ งาน ๓๘ ตารางวา มูลค่า ๗๘๔,๔๐๐ บาท ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินมาเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๕ ไม่ได้แสดงหนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ รายงานมลิ ทองชุมภู จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) แสดงที่ดินที่ไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง กรณีที่ดิน โฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี เนื้อที่ ๑ ไร่ ๓ งาน $\frac{๗}{๑๐}$ ตารางวา มูลค่า ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ของนางไพบูลย์ แย้มนาค (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหาถือกรรมสิทธิ์ร่วมกับนางสาววัน เพ็ญ ฉั่งสุขติ นางสาวเอื้อมเดือน ฉั่งสุขติ และนายพัก ฉั่งสุขติ) โดยขายเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๓ แสดงที่ดินที่ไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง กรณีที่ดิน โฉนดเลขที่ ๕๘๕๔ ตำบลบางแพร ก อำเภอบางบัว ทอง จังหวัดนนทบุรี เนื้อที่ ๕๐ ตารางวา มูลค่า ๒๕๐,๐๐๐ บาท ของนางไพบูลย์ แย้มนาค (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ถือกรรมสิทธิ์ร่วมกับนายเกรียงศักดิ์ จิระพรพาณิชย์) โดยขายเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ไม่แสดงทรัพย์สินอื่นซึ่งมีมูลค่าของทรัพย์สินทุกชนิดรวมกันตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป ได้แก่ พระสมเด็จนางพญาเลี่ยมทองฝังเพชรพร้อมสร้อยคอทองคำ หนัก ๕ บาท มูลค่า ๔๐๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) พระสมเด็จเลี่ยมทองพร้อมสร้อยคอทองคำ หนัก ๓ บาท มูลค่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) อาวุธปืนอโตเมติก ขนาด ๗.๖๕ มม. ทะเบียน กท.๑๓๑๓๐๗ มูลค่า ๒๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) หวานทองคำประดับเพชร ๒ วง ของนางไพบูลย์ แย้มนาค มูลค่า ๑๕๐,๐๐๐ บาท

(คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา) กำไรห้องคำประดับเพชร ๓ วง ของนางไฟทูรย์ แย้มนาค มูลค่า ๑๖๐,๐๐๐ บาท (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา) สร้อยข้อมือหองคำ ๒ เส้น ของนางไฟทูรย์ แย้มนาค มูลค่า ๙๖,๐๐๐ บาท (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา) สร้อยคอพร้อมจี้และสร้อยข้อมือหองคำ มูลค่า ๖๔,๐๐๐ บาท (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา) อาชุรปีนกึงอัตโนมัติ ขนาด ๑๑ มม. ใบอนุญาตเลขที่ ๖๕๘/๒๕๕๗ ทะเบียน ๑/๒๖๑๗ มูลค่า ๕๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) อาชุรปีนกึงอัตโนมัติ ขนาด .๓๘ มม. ใบอนุญาตเลขที่ ๕๗๗/๒๕๕๗ ทะเบียน กท.๕๒๘๔๘๖๖ มูลค่า ๕๕,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา)

ในส่วนการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี (วาระที่ ๑) ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ สำหรับความผิดส่วนอาญาในกรณีอื่น ข้อเท็จจริงยุติตามคำร้องว่า ขาดอายุความแล้ว

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีคดีส่วนอาญาขาดอายุความได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า หลักการให้อำนาจศาลมีคำวินิจฉัยให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพ้นจากตำแหน่งและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ แยกจากมาตรการหรือโทษทางอาญา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ มาตรการบังคับทางการเมืองจึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา และมิใช่มาตรการที่จำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลเพียงแต่เป็นมาตรการเพื่อตัดบุคคลมิให้เข้าสู่วงการการเมือง จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาผูกติดกับโทษทางอาญาได้นั้น เห็นว่า การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นกลไกหนึ่งในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเดิมบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ หมวด ๑๐ มาตรา ๒๙๑ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และมาตรา ๒๙๕ ว่า “ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง...และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได ๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง...ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย... ” ต่อมามีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แก้ไขให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย ถ้าศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดกระทำความผิด ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง...และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปี แม้ต่อมามีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ยังคงกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินโดยบัญญัติในมาตรา ๒๓๔ (๓) และกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองไว้ในมาตรา ๒๓๕ ว่า “...ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหามีพฤติกรรมหรือกระทำการใดๆ ตามที่ถูกกล่าวหา แล้วแต่กรณี ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นและจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้...ให้นำมาตรานี้มาใช้บังคับแก่กรณีที่บุคคลตามมาตรา ๒๓๔ (๓) ใจไม่เย็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจะใจเย็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่ประสงค์ที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นด้วย โดยอนุโลม” จะเห็นได้ว่ามาตราการบังคับทางการเมืองที่ใช้แก่ผู้กระทำการใดๆ ตามที่ถูกกล่าวหา ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นและจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้ เมื่อคดีนี้ความผิดส่วนอาญาด้อยความอันมีผลให้สิทธิสำคัญมาฟ้องระงับไปแล้ว ย่อมไม่อาจวินิจฉัยและมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการใดๆ ตามที่ถูกกล่าวหาได้ แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพก็ไม่อาจนำมาตราการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่

(อ.น.๔๗)

- ๘ -

ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้น

ขอบเลี้ยว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่เข้า

จังวินิจฉัยยืน./

นายธนาพนธ์ ชวรุ่ง

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ.๑๒/ ๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. / ๒๕๖๓

ในพระปรมາภไเรยพระมหาภชติริย ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^{นายไชยวัฒน์ แย้มนาค}
ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญา

ของผู้ดำเนินการเมือง ลงวันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

องค์คณะกรรมการชั้นอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๐ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำเนินการเมือง
จะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ

หรือปกปดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ ขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกางแผนกดดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้วข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน ผู้ถูกกล่าวหายืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๑ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐

บาท ไม่ได้แสดงที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส ได้แก่ ที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบล
บางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดิน โฉนดเลขที่ ๕๔๕๔ ตำบลบางแพร
อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี กรณีพ้นจากตำแหน่ง ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่
เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอ
บางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส อาวุธปืนกึ่งอัตโนมัติ ๒ ระบบบอก หนี้สินที่มีหลักฐาน
เป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง คือ ที่ดินโฉนดเลขที่
๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๔๕๔ ตำบล
บางแพร อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๒
ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๒๖๑,๒๕๐ บาท จำนวน ๕๐๐,๐๐๐
บาท และ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๓ ราย ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอ
บางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน
๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง คือ ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบล
บางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๔๕๔ ตำบลบางแพร อำเภอ
บางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส และไม่แสดงทรัพย์สินอื่นซึ่งมีมูลค่าของทรัพย์สิน
รวมกันตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ในส่วนการจะใช้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจาก

ตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี วาระที่ ๑ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วินิจฉัยว่า สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา

๓๙ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง

ทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม คุ้มครองไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ สำหรับความผิดส่วน

อาญา ข้อเท็จจริงยุติตามคำร้องว่า ขาดอายุความแล้ว

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีคดีส่วนอาญาขาดอายุ

ความได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า

ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลักที่

แยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา การ

ลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘

กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้อง

จึงไม่มีอายุความนั้น เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคสาม และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครุภาระเมืองเป็นเวลาห้าปีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองอันสืบเนื่องมาจากการกระทำการผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาอนุจฉัยชี้ขาดว่าผู้นั้นจะไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคท้าย ซึ่งเป็นความผิดอาญาตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากความผิดทางอาญาได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่ามาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยกที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตซึ่งต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่

จะใช้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ย่อมเป็นอันໄเรผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่น่าจะใช่เจตนาرمณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนี้ มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญาความถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ แต่เมื่อคดีส่วนอาญาด้วยความไปแล้วมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปโดยไม่จำต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงและพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามคำร้อง กรณีจึงไม่อาจนำมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลมีภาระแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่เข็น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายชาติชาย โฉมชิตวัฒนฤทธิ์